

Jakie dodatki przysługują do emerytur i rent?

Dodatki do emerytur i rent

Do emerytur i rent przysługują dodatki, czyli dodatkowe wsparcie pieniężne, które może w dużym stopniu podwyższyć podstawowe świadczenie. Dodatków jest całkiem sporo i z różnych tytułów. W przypadku, gdy emeryt lub rencista uprawniony jest do kilku świadczeń emerytalno-rentowych (np. świadczenia z KRUS i z ZUS), przysługuje mu prawo do danego dodatku tylko przy jednym świadczeniu emerytalno-rentowym. Kwoty dodatków są podwyższane co roku przy waloryzacji świadczeń.

Dodatki przyznawane są na wniosek emeryta lub rencisty złożony do najbliższej miejsca zamieszkania rolnika jednostki organizacyjnej KRUS (Oddziału Regionalnego lub Placówki Terenowej). Wyjątkiem jest dodatek pielęgnacyjny z tytułu ukończenia 75 lat i dodatek dla 100-latka. Dodatek z tych tytułów KRUS przyznaje z urzędu, po ukończeniu przez świadczeniobiorcę stosownego wieku.

Dodatek pielęgnacyjny

Dodatek pielęgnacyjny to rodzaj świadczenia wypłacanego przez KRUS dla osób, które zostały uznane za całkowicie niezdolne do pracy oraz do samodzielnej egzystencji albo ukończyły 75 lat życia (o ile zaprzestały prowadzenia działalności rolniczej). Wysokość dodatku pielęgnacyjnego od 1 marca 2024 r. to 330,07 zł.

Dodatek kombatantski

Dodatek kombatantski to rodzaj świadczenia wypłacanego na wniosek przez KRUS dla osoby uprawnionej do pobierania emerytury lub renty uznanej za kombatanta decyzją Szefa Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych. Dodatek kombatantski od 1 marca 2024 r. wynosi 330,07 zł

Dodatek dla weterana poszkodowanego

Dodatek weterana poszkodowanego, przysługuje osobie o statusie weterana poszkodowanego. Wysokość dodatku uzależniona jest od ustalonego procentu uszczerbku na zdrowiu doznanego wskutek wypadku pozostającego w związku z działaniami poza granicami państwa lub choroby nabytej podczas wykonywania zadań lub obowiązków służbowych w ramach działań poza granicami państwa, z tytułu których przyznano świadczenia odszkodowawcze. Podstawę wymiaru tego dodatku stanowi najniższa emerytura.

Dodatek dla sieroty zupełnej

Jeżeli do renty rodzinnej uprawnione są sieroty zupełne, część renty rodzinnej przysługującej każdej z tych sierot zwiększa się o taki dodatek i od 1 marca 2024 r. wynosi on 620, 36 zł.

Ryczałt energetyczny

Kombatantom i innym osobom uprawnionym - emerytom, rencistom i inwalidom - przysługuje ryczałt energetyczny w wysokości 50% taryfowych opłat za korzystanie z energii elektrycznej, gazowej i ciepłej na cele domowe, obliczony na podstawie norm ilościowych ustalonych przez Szefa Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych. Ryczałt energetyczny przysługuje również wdowom lub wdowcom - emerytom i rencistom - pozostałym po kombatantach i innych osobach

uprawnionych.

Ponadto przysługuje też osobom wymienionym w ustawie z dnia 2 września 1994 r. o świadczeniu pieniężnym i uprawnieniach przysługujących żołnierzom zastępczej służby wojskowej przymusowo zatrudnianym w kopalniach węgla, kamieniołomach, zakładach wydobywania rud uranu i batalionach budowlanych, a także wdowom po żołnierzach-górnikach, pobierających emeryturę lub rentę. Od dnia 1 marca 2024 r. kwota ryczałtu energetycznego wynosi 299,82 zł.

Dodatek z tytułu pracy przymusowej

Przysługuje osobie, która udokumentuje okres pracy przymusowej po dniu 1 września 1939r. w wysokości 2% emerytury podstawowej za każdy pełny rok takiej pracy. Dodatek z tytułu pracy przymusowej dolicza się do części składkowej emerytury lub renty rolniczej, uwzględniając jego wysokość przy ustalaniu wskaźnika wymiaru tej części.

Świadczenie pieniężne dla osób deportowanych do pracy przymusowej oraz osadzonych w obozach III Rzeszy i ZSRR

Świadczenie pieniężne przysługuje wyłącznie osobom, które nie mają ustalonego prawa do dodatku kombatanckiego oraz do dodatku za tajne nauczanie.

Świadczenie pieniężne dla osób będących cywilnymi niewidomymi ofiarami działań wojennych

Dodatek ten przewidziany jest dla obywateli polskich, posiadających stałe miejsce zamieszkania w Rzeczypospolitej Polskiej, którzy, nie wchodząc w skład formacji wojskowych, zmilitaryzowanych służb państwowych lub formacji zbrojnych ruchu oporu, doznali naruszenia sprawności organizmu powodującego całkowitą niezdolność do pracy, poprzez utratę wzroku w wyniku: działań określonych w ustawie. Świadczenie pieniężne przysługuje w kwocie renty socjalnej. Od dnia 1 marca 2024 r. kwota ta wynosi 1 780, 96 zł.

Świadczenie wyrównawcze dla działacza opozycji antykomunistycznej oraz osoby represjonowanej z powodów politycznych

Przysługuje beneficjentom ustawy z dnia 20 marca 2015 r. o działaczach opozycji antykomunistycznej oraz osobach represjonowanych z powodów politycznych, którzy są uprawnieni do emerytur, rent inwalidzkich i rent z tytułu niezdolności do pracy i osobom pobierającym renty rodzinne.

Świadczenie wyrównawcze przysługuje w kwocie stanowiącej różnicę pomiędzy kwotą 3.415 zł 50 gr, a kwotą pobieranej emerytury lub renty (bądź kwotą sumy takich świadczeń, łącznie ze świadczeniami wypłacanymi przez zagraniczne instytucje właściwe).

Dodatek kompensacyjny

Dodatek ten przysługuje osobom uprawnionym do dodatku kombatanckiego i ryczałtu energetycznego lub dodatku za tajne nauczanie i ryczałtu energetycznego oraz wdowcom (wdowcom) pozostałym po w/w osobach. Od dnia 1 marca 2024 r. kwota tego dodatku wynosi 49 zł 51 gr.

Refundacja z tytułu opłacanej składki na obowiązkowe ubezpieczenie OC lub dobrowolne ubezpieczenie AC

Refundacja jest przyznawana na podstawie art. 23b ustawy z dnia 29 maja 1974 r. o zaopatrzeniu

inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin (Dz.U. z 2023 r. poz. 1100). Refundacja przysługuje inwalidzie wojennemu zaliczonemu do 1 i 2 grupy inwalidów w wysokości 50% opłaconej składki na obowiązkowe ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów samochodowych lub na dobrowolne ubezpieczenie casco pojazdów samochodowych.

Dodatek za tajne nauczanie

Dodatek za tajne nauczanie to rodzaj świadczenia wypłacanego przez ZUS dla osoby uprawnionej do emerytury lub renty, która w czasie okupacji prowadziła tajne nauczanie lub przed 1 września 1939 r. nauczala w języku polskim w szkołach polskich na terenie III Rzeszy Niemieckiej oraz byłego Wolnego Miasta Gdańska. Wysokość dodatku za tajne nauczanie od 1 marca 2024 r. wynosi 330,07 zł.

Dodatek dla stulatków

Dodatek ten przysługuje automatycznie z tytułu osiągnięcia 100 lat życia a każdy ze stulatków może otrzymać świadczenie w różnej wysokości, w zależności od miesiąca, w którym osiągnął ten piękny wiek. Wpływ na wysokość dodatku ma kwota bazowa, która obowiązuje w dniu setnych urodzin. Osobom, które ukończyły 100 lat życia po 29.02.2024 r. KRUS wypłaca świadczenie honorowe w wysokości 6 246,13 zł brutto.

Dodatek do emerytury rolniczej z tytułu opłacania podwójnej lub dodatkowej składki na ubezpieczenie emerytalno-rentowe

Od 1 marca 2023 r. do emerytury rolniczej wypłacanej przez KRUS przysługuje dodatek z tytułu opłacania podwójnej lub dodatkowej składki na ubezpieczenie emerytalno-rentowe w wysokości 0,5% emerytury podstawowej za każdy pełny rok opłacania takich składek.

Składki w wysokości dwukrotnej składki podstawowej mogą opłacać osoby, które poza prowadzeniem działalności rolniczej dodatkowo prowadzą pozarolniczą działalność gospodarczą, a składki dodatkowe obowiązkowo opłacają rolnicy prowadzący działalność rolniczą w gospodarstwach rolnych o powierzchni użytków rolnych powyżej 50 ha przeliczeniowych.

Świadczenie pieniężne z KRUS z tytułu pełnienia funkcji sołtysa.

Dodatkowe 336, 36 zł będzie wypłacane na wniosek zainteresowanej osoby, jeśli spełnia ona ustawowe kryteria, w tym odpowiedniego wieku. Dodatek zadedykowano osobom, które:

1. pełniły funkcję sołtysa na podstawie ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym przez okres co najmniej dwóch kadencji, lecz nie mniej niż 8 lat,
2. uzyskały odpowiedni wiek: w przypadku kobiet 60 lat, zaś w przypadku mężczyzn 65 lat,
3. nie były skazane prawomocnym wyrokiem za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe popełnione w związku z pełnieniem funkcji sołtysa.

Opracowanie: Małgorzata Barańska, Kierownik Wydziału Świadczeń OR KRUS w Opolu